

**PO^URIN KAUPUNGIN
NUORISOPALVELUIDEN
PERUSSUUNNITELMA
2023**

POVIN KAUPUNGIN NUORISOPALVELUIDEN PERUSSUUNNITELMA

Porin kaupungin nuorisopalvelujen tekemä nuorisotyö on kasvatuksellista työtä, joka vahvistaa ja tukee nuoria kasvussa matkalla aikuisuuteen. Kasvatus on tavoitteellista toimintaa, joka nuorisotyössä kohdistuu nuoren elämän eri osa-alueille. Nuorisopalvelujen perussuunnitelmassa (NUPSissa) kasvatuksellisuutta tarkastellaan nuoren eri suhteissa, joita nuorisotyö vahvistaa, tukee ja korjaa. Keskeinen kysymys on, että mitä nuoren suhdetta vahvistetaan milloinkin ja mitä työmenetelmiä käytetään kunkin suhteen vahvistamiseen.

Nuoren suhde itseensä

Nuoren suhde toisiin nuoriin

Nuoren suhde luotettaviin aikuisiin

Nuoren suhde palvelujärjestelmään ja rakenteisiin

Nuoren suhde alueeseen ja omaan lähiympäristöön

Nuoren suhde päätöksentekoon ja yhteiskuntaan

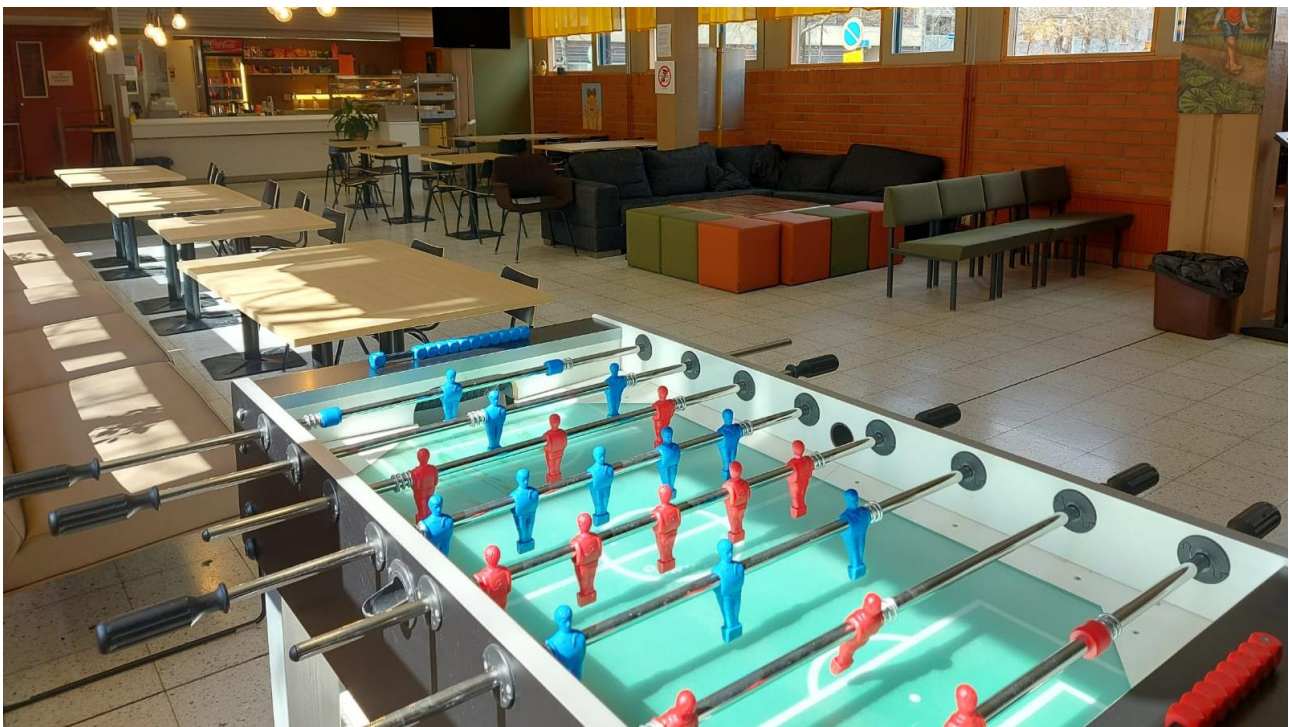
Nuoren suhde maailmaan, kulttuuriin ja luontoon

Nuorisopalveluissa työskennellään nuorisolain mukaisesti alle 29-vuotiaiden kanssa kuitenkin siten, että pääpaino työskentelyssä kohdentuu 13–18-vuotiaisiin. Nuorisopalvelujen tekemässä nuorisotyössä tärkeää on aito kohtaaminen ja läsnäolo. Nuoret kohdataan tasavertaisina –ei objekteja ja subjekteja. Yhdessä tekeminen ja saattaminen tarvittaviin palveluihin ovat työskentelyssä läpileikkaavia. Luottamus rakennetaan yhdessä tekemisellä.

Nuorisopalvelujen tukena on valtakunnallinen ammattieettinen ohjeistus, joka kiteyttää nuorisotyötä seuraavasti:

- Nuorisotyön tavoitteena on, että jokainen nuori saavuttaa omien voimavarojensa ja näkemystensä mukaisen paikkansa yksilönä ja yhteiskunnan jäsenenä ja kokee elämänsä merkitykselliseksi.
- Nuorisotyössä edistetään nuorten hyvinvointia.
- Nuorisotyössä tuetaan ja mahdollistetaan nuorten omaehtoista toimintaa ja tarjotaan mielekkäitä, yhteisöllisiä vaihtoehtoja nuorten kasvu- ja elinympäristöihin.
- Nuorisotyö tarjoaa toimintoja, joissa voi olla aidosti omana itsenään ilman pelkoa nolatuksi tai hylätyksi tulemisesta.
- Nuorisotyössä nähdään nuoret yksilöinä ja ryhmän jäseninä.
- Nuorisotyöntekijä tukee ammattitaidollaan ja toiminnallaan nuorten tulevaisuususkkoa.
- Nuorisotyöntekijä näkee nuoren elinikäisenä oppijana. Hän ohjaa nuorta hyödyntämään formaaleja ja nonformaaleja oppimisympäristöjä sekä tunnistamaan ja kuvaamaan omaa osaamistaan ja vahvuuksiaan.

TYÖMUODOT

YKSILÖLLINEN NUORISOTYÖ

Yksilöllisellä nuorisotyöllä tarkoitetaan sitä, että nuoret kohdataan tasavertaisesti, kuitenkin yksilön tarpeet huomioiden. Nuorisotyössä kohtaaminen etenee nuoren ehdoilla ja aidon kohtaamisen kautta. Nuorisotyössä nuorelle varataan aikaa keskusteluun ja nuoren kuunteluun. Nuoren luottamus ansaitaan hiljalleen ja aidosti välitetään siitä, mitä nuorelle kuuluu.

Nuorisotyöntekijät ovat nuorelle luotettavia aikuisia, joilta saa ohjausta, apua ja tukea matalalla kynnyksellä ilman ajanvarausta. Nuori kohdataan omana itsenään ilman ennakkoluuloja ja asenteita. Tiedostetaan nuoruuteen liittyvät käytösmallit ja ymmärretään nuoren tarve tulla nähdyksi ja kuulluksi, nuoren osallisuutta tukien.

Yksilötyöllä tuetaan ensisijaisesti nuoren suhdetta itseensä, nuoren suhdetta luotettavaan aikuiseen ja nuoren suhdetta palvelujärjestelmään ja rakenteisiin. Työmenetelmissä sitä tehdään esimerkiksi nuorisotilatoiminnassa, koulussa tehtävässä nuorisotyössä, erityisnuorisotyössä ja digitaalisessa nuorisotyössä.

KOHDENNETTU NUORISOTYÖ

Kohdennetussa nuorisotyössä toiminta suunnataan tiettyyn ennalta määriteltyyn ryhmään tai yksilöön. Kohdennetussa työssä tuetaan nuorten sosiaalisten suhteiden löytymistä ja rakentamista sekä tuetaan nuorten elämänhallintaa ja osallisuutta henkilökohtaisilla kohtaamisilla.

Kohtaamisissa nuori saa uusia elämyksiä, merkityksellisiä kokemuksia ja mahdollisuuksia luoda uusia ystävyyssuhteita. Se mahdollistaa myös uusien asioiden ja taitojen oppimista ja tukee yhdessä toimimisen ja sitoutumisen opettelua. Samalla vahvistetaan nuorten kykyä ja halua ottaa apua ja tukea vastaan.

Perusteet kohdentamiseen vaihtelevat. Perusteena voi olla huoli tietystä nuoresta tai nuorten ryhmästä, selkeä nuorisotyöllisten palveluiden tarve tietyn asian suhteen tai jonkin uuden ilmiön herättämä tarve kohdentamiseen.

Kohdennetussa työssä tuetaan ensisijaisesti nuoren suhdetta itseensä, nuoren suhdetta toisiin nuoriin sekä nuoren suhdetta luotettavaan aikuiseen. Työmenetelmissä sitä tehdään esimerkiksi erityisnuorisotyössä, leiri- ja retkitoiminnassa, kansainvälisessä nuorisotyössä sekä pienryhmätoiminnassa.

YHTEISÖLLINEN NUORISOTYÖ

Yhteisöllisen nuorisotyön keskiössä on nuori osana yhteisöä. Yhteisöllistä nuorisotyötä toteutetaan pääasiassa avoimena ryhmämuotoisena toimintana nuoren omassa lähiympäristössä sekä verkon välityksellä. Toiminnot sijoittuvat pääsääntöisesti nuorten vapaa-aikaan. Työn perustana on vapaaehtoisuus, aito kohtaaminen, nuoren oman persoonallisuuden ja ystävyyssuhteiden tukeminen. Yhteisöllistä nuorisotyötä toteutetaan ohjattuna sekä omatoimisena nuorten vapaa-ajan toimintana. Toiminnassa nuorelle mahdollistetaan omien vahvuuksien löytämistä, onnistumisen kokemuksia ja yhteys luotettaviin aikuisiin. Nuorta kannustetaan omien mielipiteiden ilmaisuun ja oman toiminnan sekä ajattelutapojen tunnistamiseen.

Yhteisöllisen nuorisotyön keskeisempänä tavoitteena on vahvistaa yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Yhteisöllisellä nuorisotyöllä edistetään nuoren sijoittumista vertaisyhteisöön, tuetaan

nuoren kasvua ja kehitystä aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi. Tällä työmuodolla tuetaan nuoren identiteetin muodostumista ja ikätasoista itsenäistymistä. Nuori tulee kohdatuksi ja kunnioitetuksi omana itsenään. Nuori oppii tärkeitä tunnetaitoja ja sosiaalisia taitoja mm. muiden huomioimista.

Yhteisöllisessä nuorisotyössä tuetaan ensisijaisesti nuoren suhdetta muihin nuoriin, luotettaviin aikuisiin, alueeseensa ja lähiympäristöön. Työmenetelmissä sitä toteutetaan esimerkiksi nuorisotilatoiminnassa, koulussa tehtävässä nuorisotyössä, tapahtumissa ja leiri- ja retkitoiminnassa.

YHTEISKUNNALLINEN NUORISOTYÖ

Yhteiskunnallisen nuorisotyön tehtävä on tukea ja kasvattaa nuoria osaksi yhteiskuntaa. Siinä tuetaan nuorten osallisuutta ja vaikuttamista niin omassa lähiympäristössään kuin valtakunnallisella tasolla, osana suomalaista yhteiskuntaa. Yhteiskunnallisen nuorisotyön keskeisenä tavoitteena on, että nuoria kuullaan kaikissa heitä koskevissa asioissa.

Yhteiskunnallinen nuorisotyö parantaa nuorten asemaa osana omaa lähiyhteisöään, kotikaupunkiaan ja asuinmaataan. Nuorisotyö kasvattaa nuorista ympäristöstään tietoisia ja vastuullisia kansalaisia.

Nuoret kokevat, että heidän mielipiteillään ja roolillaan on merkitystä. Nuoria kuullaan heitä koskevassa päätöksenteossa ja tarjotaan erilaisia vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorisopalvelut toimivat "äänitorvena" nuorten ja päättäjien välillä.

Yhteiskunnallisessa nuorisotyössä tuetaan ensisijaisesti nuoren suhdetta alueeseensa ja lähiympäristöön. Nuorisotyössä vahvistetaan nuoren suhdetta palvelujärjestelmään ja -rakenteisiin, päätöksentekoon ja yhteiskuntaan, maailmaan, kulttuuriin ja luontoon.

Keskeisiä työmenetelmiä ovat kansainvälisen nuorisotyön eri muodot ja osallisuus- ja vaikuttamistyö, kuten Vaikuttamisen polku- ja nuorisovaltuustotoiminta.

TYÖMENETELMÄT

NUORISOTILATOIMINTA

Nuorisotilatoiminta koostuu matalan kynnyksen avoimien ovien –toiminnasta, ohjatuista kerhoista ja pienryhmistä. Nuorisotilalla nuorilla on mahdollisuus toimia osana vertaisyhteisöä ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa tilalla tapahtuvaan toimintaan. Nuorisotilat toimivat nuorille päihteettöminä, turvallisina ja ohjattuina vapaa-ajan viettopaikkoina ja tilalla on kohdattavissa luotettava ja turvallinen aikuiskontakti.

Liikkuva ja seinätön nuorisotila Nuokkapaku on liikenteessä kesäisin Porin alueella. Nuokkapaku parkkeeraa sinne, missä nuoret viettävät vapaa-aikaansa. Nuokkapaku on nuorten tilattavissa ilmaiseksi nuorten haluamaan julkiseen paikkaan. Nuoret voivat ottaa yhteyttä Nuokkapakuun soittamalla, tekstiviestillä tai somen kautta.

Netari on valtakunnallinen nuorisotalo netissä, jossa myös Porin nuorisopalvelut ovat mukana. Netarissa voi viettää aikaa, tavata kavereita ja jutella nuorisotyöntekijöiden sekä muiden luotettavien aikuisten kanssa.

ERITYISNUORISOTYÖ

Erityisnuorisotyössä tavoitetaan tukea tarvitsevia nuoria. Heidän elämänhallintaansa ja osallisuuttaan tuetaan pienryhmätoiminnalla ja henkilökohtaisilla kohtaamisilla. Pääsääntöisesti nuoria tavataan heidän vapaa-ajallaan. Yksilötyötä toteutetaan valomerkki- sekä omin jaloin – toimintamalleilla sekä tarpeesta nousevien kohtaamisten muodossa matalalla kynnyksellä.

Jalkautuvassa työssä nuoret kohdataan tasavertaisina nuorten omalla “reviirillä”. Ollaan läsnä turvallisina aikuisina ja nuori saa matalankynnyksen tukea ja palvelunohjausta. Läsnäolo eri tilanteissa ja itsensä tunnetuksi tekeminen edesauttaa sitä, että nuoret hakevat tarvittaessa apua nuorisotyöntekijöiltä hätätilanteissa. Jalkautumalla nuorten vapaa-ajalla on mahdollisuus havaita erilaisia ilmiöitä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Pienryhmätoimintaa toteutetaan tarpeesta nouseville kohderyhmille. Pienryhmä voi jatkua vuosia tai olla ilmiöpohjainen ja tarkasti kohdennettu. Työtä tehdään yhdessä eri sidosryhmien kanssa.

Kouluille on kehitetty päihdekasvatustunnit 6-luokkalaisille yhdessä ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorin sekä seurakunnan erityisnuorisotyöntekijän kanssa. Tärkeimmät yhteistyökumppanit edellä mainittujen lisäksi ovat ankkuritiimi sekä erinäiset kolmannen sektorin toimijat.

DIGITAALINEN NUORISOTYÖ

Digitaalisissa palveluissa nuorella on mahdollisuus itse päättää, miten aktiivisesti hän osallistuu toimintaan. Nuori määrittelee itse roolinsa ryhmässä ja mitä haluaa kertoa itsestään muille mukana oleville nuorille sekä nuorisonohjaajalle. Diginuorisotyössä on tarjolla erilaisia turvallisia yhteisöjä, joihin nuori voi osallistua sijainnistaan riippumatta. Nuori saa verkkonuorisotyöstä matalan kynnyksen tukea, palveluohjausta ja opastusta arjen haasteissa.

Nuorisotyön ammattilaiset seuraavat nuorten omia sometilejä, tunnistavat ajankohtaisia ilmiöitä, hyödyntävät some- ja digipelialustoja nuorten kohtaamisessa niiden käyttötarkoitusten mukaisesti ja ovat läsnä eri alustoilla turvallisina aikuisina. He kuuntelevat, jos nuori haluaa omasta elämästään avautua ja muistavat kysyä, mitä kuuluu. Nuorisopalvelut järjestävät nuorille digitaalista harrastustoimintaa kuten peli-iltoja, livelähetyksiä, digiryhmätoimintaa ja nuorisotilatoimintaa verkossa. Nuoria tuetaan mediaan ja teknologiaan liittyvissä taidoissa ja autetaan somen ja pelien tuomissa haasteissa esimerkiksi kouluissa pidettävien sometuntien avulla. Nuori voi vaikuttaa digitaalisten palveluiden laajuuteen ja laatuun vuosittaisten kyselytuokioiden kautta. Digitaalista nuorisotyötä toteutetaan yhteistyönä mm. Pelastakaa Lapset ry:n verkkonuorisotalo Netarin ja Female Gaming Finland ry:n kanssa.

KOULUSSA TEHTÄVÄ NUORISOTYÖ

Nuorisopalvelut tekevät alueen koulujen kanssa runsaasti yhteistyötä. Itätuulen koululla toimii kokoaikainen koulunuorisotyöntekijä ja Meri-Porin yhtenäiskoululla on paikalla nuorisoneuvoja viikoittain. Koulussa toimiva nuorisotyöntekijä on turvallinen ja luotettava, matalan kynnyksen aikuinen, jolla on aikaa ja kiinnostusta nuoren kohtaamiseen. Koulussa toimiva nuorisotyöntekijä kohtaa nuoret tasapuolisesti ja tasa-arvoisesti ja työntekijän luokse pääsee helposti ja nopeasti ilman ajanvarausta.

Koulussa tehtävässä nuorisotyössä tuetaan nuoren ikätasoista kehitystä ja ollaan nuoren tukena hänen arjessaan. Koulussa toimivan nuorisotyöntekijän kanssa voi keskustella luottamuksellisesti koulu- tai kotipulmista, kaverisuhteista, vapaa-ajasta tai mistä tahansa muista mieltä askarruttavista tai iloisista asioista. Koulussa toimiva nuorisotyöntekijä tukee nuorten koulunkäyntiä yhteistyössä koulun henkilökunnan ja nuoren huoltajien kanssa. Hän toimii nuorten rinnalla kulkijana, tukien nuorta myös jatko-opintojen ja ammatin valinnassa.

Koulussa tehtävä nuorisotyö toimii siltana nuorten ja henkilökunnan välillä kuin myös nuorten ja heidän vapaa-aikansa välillä, kohdaten ja huomioiden nuoria tasa-puolisesti ja tasa-arvoisesti. Koulussa tehtävä nuorisotyö panostaa kiusaamisen vastaiseen toimintaan ja myönteisen kouluyhteisön rakentumiseen. Koulussa tehtävä nuorisotyö tukee nuoren kehittymistä aktiiviseksi yhteiskunnan ja oman yhteisön toimijaksi. Nuorta kannustetaan vaikuttamistoimintaan esimerkiksi Vaikuttamisen polun kautta, jossa heidän on mahdollisuus vaikuttaa kaupungin päätöksentekoon.

Ryhmäytymisillä, teematunneilla ja välituntitoiminnalla koulussa tehtävä nuorisotyö tukee nuoria kiinnittymään osaksi omaa luokkayhteisöään, kouluun ja ympäröivää yhteisöään sekä tukee suotuisaa ikätasoista kehitystä. Kouluissa järjestettäviä teematunteja ovat esimerkiksi päihdekasvatus-, some- ja kansainvälisyyskasvatustunnit.

Koulussa tehtävällä nuorisotyöllä tuetaan nuorten aktiivista ja mieluista vapaa-ajan toimintaa. Nuorisonohjaajat ovat mukana toteuttamassa Harrastamisen Porin Malli –hanketta. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle nuorelle maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä etsivien harrastekerhojen kautta. Nuorisonohjaajat toteuttavat kouluilla tapahtuvaa monipuolista loma-ajan toimintaa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kuten MLL Porkkanapesän kanssa.

TAPAHTUMAT

Nuorisotyössä järjestetään monipuolisesti erilaisia tapahtumia nuorten toiveiden pohjalta. Nuoret pääsevät vaikuttamaan tapahtumien sisältöön ja toteutukseen. Tapahtumien järjestäjäryhmissä nuoret oppivat vastuunkantoa ja suunnittelua. Nuoret näkevät millainen vaikutus heidän järjestämällä tapahtumalla on omaan yhteisöönsä.

Tapahtumiin osallistuvat nuoret tutustuvat erilaisiin kulttuureihin ja perinteisiin. Nuoret voivat löytää tapahtumasta oman yhteisönsä ja kokea yhteenkuuluvuutta muiden samoista asioista kiinnostuneiden nuorten kanssa. Suurimpia toistuvia yksittäisiä tapahtumia ovat OMG-bileet, Näin Pori Harrastaa ja Porin pelipäivä. Tapahtumia toteutetaan yhdessä paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Tapahtumien lisäksi nuorille järjestetään pienimuotoisia teemapäiviä, kilpailuja, turnauksia ja erikoisiltoja osana muuta toimintaa.

KANSAINVÄLINEN NUORISOTYÖ

Kansainvälisen nuorisotyön tarkoituksena on tarjota nuorille mahdollisuuksia avartaa maailmankatsomustaan ja nähdä itsensä Euroopan sekä maailman kansalaisena. Tuetaan nuoria kiinnostumaan muista kulttuureista, kasvamaan avarakatseisiksi, tunnistamaan ennakkoluulojaan ja toimimaan yhdessä muiden kanssa niistä huolimatta.

Kansainvälistä nuorisotyötä tehdään erillisenä pienryhmätoimintana, sekä osana kaikkea nuorisopalveluiden toimintaa, esimerkiksi EU-rahoitteisten vapaaehtoistyöhankkeiden (ESC) avulla. Tavoitteena on kehittää ja ylläpitää positiivista kansainvälistä ilmapiiriä kaikissa nuorisopalveluiden toiminnoissa, lisätä monikulttuurista toimintaa, innostaa nuoria kansainvälisten kokemusten pariin, sekä vähentää ennakkoluuloja ja rasismia.

Kansainvälisiä kokemuksia voi tarjota sekä kotimaassa, että ulkomailla. Nuoret oppivat toimimaan yhdessä muiden nuorten kanssa, joilla on eri kieli, sekä näkemys ja kokemus maailmasta. Erityisesti matkustaessa toiseen maahan ja kulttuuriin nuoret oppivat valtavasti myös itsestään ja omasta kulttuuristaan. Kansainväliset nuorten leirit ovat pitkiä prosesseja, joiden aikana nuoret oppivat lisäksi projektihallintaa, toiminnan suunnittelua ja toteuttamista.

Euroopan solidaarisuusjoukot (ESC) on EU:n rahoittamaa toimintaa, jota Suomessa koordinoi Opetushallitus. Porin nuorisopalveluissa on käynnissä Euroopan Solidaarisuusjoukkojen hanke "International Youth Houses", jonka myötä ulkomaalaisia nuoria tulee nuorisopalveluihin vapaaehtoistoihin 12 kuukaudeksi tekemään kaikenlaista nuorisotyötä. Porilaisia nuoria kannustetaan myös lähtemään ESC-vapaaehtoisprojekteihin ulkomaille, mahdollisuudesta kerrotaan erillisillä koulukiertueilla ja nuoret saavat halutessaan yksilöohjausta.

OSALLISUUS- JA VAIKUTTAMISTOIMINTA

Nuorisotyö tarjoaa nuorille erilaisia väyliä vaikuttaa heitä koskevaan päätöksentekoon. Näitä ovat esimerkiksi nuorisovaltuustotoiminta, Vaikuttamisen polku –malli ja verkkodemokratiapalvelut. Porissa pyritään siihen, että nuoria kuullaan kaikessa heitä koskevassa päätöksen teossa.

Vaikuttamisen polku –mallin toteuttaminen on osana nuorten vaikuttamista ja kuulemista yhteistyössä opetustoimen kanssa. Malli pitää sisällään koulukohtaisen työskentelyn, alueparlamentit, kyselytunnit päättäjien ja nuorten välillä, nuorisovaltuustotoiminnan ja valtakunnallisen verkkodemokratiapalvelun hyödyntämisen.

Nuorisovaltuusto on yksi Porin kaupungin vaikuttamistoimielimistä. Toiminta on hyvin itsenäistä ja nuorisovaltuutettujen näköistä nuorten vaikuttamistoimintaa. Nuorisovaltuuston tukena on nuorisopalveluiden työntekijä, joka muun muassa osallistuu nuorisovaltuuston kokouksiin ja toimii yhteyshenkilönä kaupunkiorganisaatioon.

LEIRI- JA RETKITOIMINTA

Nuorisopalvelut järjestävät erilaisia leirejä ja retkiä. Lapsille ja nuorille suunnattuja leirejä ja retkiä pidetään eri vuodenaikoina koulujen loma-ajat huomioiden. Leirit järjestetään yhteistyössä koulujen ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Erityisnuorisotyön, kansainvälisen nuorisotyön ja nuorisovaltuuston leirejä ja retkiä pidetään toimintaan osallistuville nuorille ja nuorille aikuisille. Erityisnuorisotyön leirejä tehdään muun muassa yhdessä nuorten työpajan kanssa hyödyntäen valtakunnallista nuottavalmennusta.

Leireillä luodaan uusia elämyksiä, merkityksellisiä kokemuksia sekä uusia ystävyssuhteita. Perustarpeiden tärkeyden kokeminen ja näkyväksi tekeminen (ruoka, uni, liikunta) sekä itsenäisyyden, itsetunnon ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen.

TYÖRYHMÄT, VERKOSTOT JA HALLINNOLLISET TYÖT

Kaupunkiorganisaatiossa työskentely vaatii monenlaisia hallinnollisia töitä, joiden päätehtävä on olla nuorisotyön toteuttamisen mahdollistajana. Nuorisopalvelut ovat edustettuina erilaisissa monialaisissa työryhmissä ja verkostoissa niin kansainvälisesti, valtakunnallisesti kuin paikallisesti tuoden niihin nuorisotyöllistä näkemystä.

PORI

Lisätietoa Porin kaupungin nuorisopalveluista
löydät osoitteesta: pori.fi/nuoret
ja sosiaalisesta mediasta: @nuortenpori